

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Brno

Inspekční zpráva

Speciální škola, Vyškov, sídl. Osvobození 55/681

sídl. Osvobození 55/681, 682 01 Vyškov

Identifikátor školy: 600 025 811

Termín konání inspekce: 15. - 16. ledna 2001

Čj.	122-040/01-11135
Signatura	ol5zu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Inspekce proběhla v základní a mateřské škole při nemocnici s poliklinikou Vyškov. Do srpna roku 2000 měly obě tyto školy samostatné ředitelství. Rozhodnutím MŠMT č.j. 23762/2000-21 a č.j. 23761/2000-21 byly školy k 1. 9. 2000 vyřazeny ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Ke stejnému dni byly sloučeny se Zvláštní školou Vyškov. Její zařazení do sítě škol předškolních zařízení a školských zařízení bylo změněno rozhodnutím MŠMT č.j. 23763/2000-21. Mateřská i základní škola při nemocnici mají po jedné třídě. Výchovně vzdělávací činnost probíhá především na dětském oddělení, v případě hospitalizace dětí i na oddělení ORL a chirurgie. V základní škole zabezpečují výuku dvě učitelky, jedna denně 4 - 5 vyučovacích hodin, druhá dvakrát týdně 3 hodiny.

Ve zvláštní škole proběhla komplexní inspekce 2. - 4. února 1999, proto se tato orientační inspekce zabývala pouze kontrolou opatření, která ředitelka přijala. Škola je příspěvková organizace, do právní subjektivity vstupovala také ke dni 1. 9. 2000.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Třída mateřské školy

Výchovně-vzdělávací práci ve třídě mateřské školy učitelka plánuje v týdenních blocích. Vychází z nově vydaných metodických materiálů doporučených MŠMT. Pro řízené aktivity vhodně zařazuje převážně výtvarné a pracovní činnosti, které při adaptaci dítěte na nemocniční prostředí plní terapeutickou roli. Zařazované poznatkové a dovednostní cíle však často, vzhledem ke krátké době pobytu dítěte, nejsou dostatečně promyšleně voleny. Cíle pro spontánní činnost sledovaly zapojení dítěte do her a aktivit, a tím předcházení, případně odstraňování stresu z hospitalizace. Plánované aktivity jsou podle aktuálního složení třídy měněny tak, aby byly pro každé dítě především zajímavé.

Mateřská škola má pro plnění stanoveného programu velmi dobré prostorové podmínky, vyučující je plně kvalifikovaná. Na dětském oddělení je k dispozici vlastní herna, dobře vybavená hračkami, pomůckami a nábytkem. Na oddělení ORL sice učitelka pracuje s dětmi na jednom z pokojů, jeho velikost však umožňuje zapojit celou skupinu dětí. Vybavení hračkami je zde však minimální. Uspořádání dne se podřizuje požadavkům zdravotníků a realizaci potřebné zdravotní péče. V důsledku ní byly činnosti dětí někdy narušovány jejich odváděním na vyšetření.

Výchovně-vzdělávací práce probíhala převážně v herně dětského oddělení. Na oddělení ORL učitelka dochází podle potřeby asi třikrát týdně na krátký časový úsek, kdy dětem nabízí připravenou řízenou činnost. Tu nabízí také těm, které nemohou opustit lůžko. Na základě denně prováděných konzultací se zdravotníky učitelka při práci s dětmi zohledňovala jejich zdravotní stav i náladu. Řízené a spontánní činnosti probíhaly na dětském oddělení souběžně. Přejít mezi nimi byl přirozený, vycházel ze zájmu dětí. I když časový prostor pro spontánní činnosti nebyl omezován, v důsledku léčebného režimu i ostychu dětí spojeného s příchodem do nemocničního prostředí probíhaly v omezené míře. Děti se častěji zapojovaly do nabízené řízené činnosti. Při ní učitelka respektovala jejich individuální tempo a s výjimkou přerušování činnosti v důsledku zdravotních úkonů jim umožňovala práci dokončit. Vhodně je motivovala a v průběhu všech činností chválila a povzbuzovala. Dobře využívala vzniklého prostoru pro komunikaci a navazování kontaktů s dětmi, což se jí většinou dařilo. I přes obtížné podmínky (nástup nového dítěte s negativní reakcí) tak vytvářela příjemné prostředí, které přispívalo ke zklidnění dětí a odstraňování obav z hospitalizace.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti, stejně jako její podmínky jsou velmi dobré.

Kvalita průběhu výchovně-vzdělávací činnosti ve sledovaných oblastech (organizace, metody, formy, motivace, hodnocení, interakce a komunikace) je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Třída základní školy

Při plánování výuky vyučující vychází ze zdravotního stavu žáka. Probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, vyučována je matematika a český jazyk. Učitelky si bezprostřední přípravu zpracovávají na základě poznání žákových znalostí a podle předpokládané délky jejich hospitalizace.

Z hlediska personálního zabezpečení jsou podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost velmi dobré. Jedna z učitelek splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, druhá má vysokoškolské pedagogické vzdělání a v současné době studuje speciální pedagogiku. Zázemí pro výuku není příliš dobré, pouze pro ukládání pomůcek, učebnic a video-audio techniky mají učitelé k dispozici malý kabinet a skříň v jídelně. Samotná práce s žáky probíhá na pokojích, s chodícími žáky v jídelně. V případě, že si děti nepřinesou do nemocnice své učebnice, má paní učitelka k dispozici školní. Ve výuce jsou využívány i různé doplňkové materiály k procvičování učiva a individuální samostatnou práci.

Organizace, formy a metody výuky jsou podřízeny nejen zdravotnímu stavu, úrovni a schopnostem žáků, ale i potřebám a provozu nemocnice. Starší žáci dostávají od učitelky individuální práci a úkoly, které řeší na pokoji. Mladší si vyučující odvádí do jídelny, kde s nimi individuálně nebo skupinově pracuje. Pokud jsou na oddělení obě učitelky, jedna z nich pracuje na pokoji, druhá v jídelně. Učitelky žáky důsledně sledují a vedou k práci, nechávají jim dostatečný prostor pro pochopení zadávaných úkolů, využívají pozitivní posilování a poskytují podporu v případě nejistoty. Stěžejní motivací bývá osobní pohovor zaměřený především na osobní pocity žáka a rekapitulaci zážitků z nemocnice. Při práci ve dvojicích byla využita vzájemné korekce a hodnocení. Interakce a komunikace byly v hospitovaných hodinách vyučujícími zaměřeny převážně na snižování negativního dopadu hospitalizace na psychiku žáků.

Plánování i průběh vzdělávání je ve všech sledovaných oblastech (organizace, formy, metody, motivace, hodnocení, interakce a komunikace) na velmi dobré úrovni. Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost tříd jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celkově je úroveň výchovně-vzdělávací práce ve třídě mateřské i základní školy hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce tříd mateřské a základní školy jsou stejně jako roční plány zpracovány samostatně třídními učitelkami. Obě koncepce spíše jen popisují poslání a hlavní úkoly škol při zdravotnických zařízeních, jen ojediněle se objevují záměry vycházející z vlastních potřeb a možností. Hlavní úkoly ročních plánů sice ve své podstatě na koncepcie navazují, mnohé však nejsou dostatečně a jasně konkretizovány a není zřejmý ani způsob jejich naplňování. I přes zjištěné nedostatky však dokumenty směřují k zajištění základního poslání škol tohoto typu,

proto je lze považovat za funkční.

Takto izolovaně zpracované plány jednotlivých součástí školy netvoří kompaktní celek, poněvadž nepodchycují dostatečně základní záměry ve směřování školy jako celku. V situaci časového stresu po sloučení škol a přechodu na právní subjektivitu však daný způsob plánování splňuje svůj účel.

Plánován tříd základní a mateřské školy při nemocnici je průměrné.

Organizování

Organizace provozu tříd i povinnosti pracovníků jsou přehledně a jasně stanoveny v samostatných řádech. Jejich formu i obsah ředitelka s ohledem na zažitost a v důsledku řešení velkého množství úkolů souvisejících se sloučením škol a přechodem na právní subjektivitu ponechala v původním znění. Řády svoji funkci plní dobře, zabezpečují bezproblémový provoz tříd. Chybí v nich však práva rodičů (zejména pobývajících s dítětem předškolního věku v nemocnici). Méně promyšlené je využití doby přímé práce učitelek s dětmi a žáky. Ve třídě mateřské školy není dostatečně efektivně stanovena s ohledem na nemocniční režim. Ve třídě základní školy výuku zajišťují dvě učitelky s celkovým počtem 28 vyučovacích hodin. V průběhu letošního školního roku však byl průměrný počet vyučovaných žáků 9. I při individuální výuce by pro její zajištění dostačovala jedna učitelka. Menší děti po výuce přechází do herny mateřské školy, kde se zapojují do her. Přecházení dětí a zodpovědnost za jejich pobyt v herně nejsou v organizaci školy nijak řešeny.

Kontrolovaná dokumentace školy je přehledně vedena v souladu s platnými právními předpisy. Informace ředitelka učitelkám předává včas a v potřebném množství. Malá je informovanost rodičů i širší veřejnosti o činnosti tříd. I když to veřejně přístupné prostory umožňují, nejsou vybaveny pro prezentaci činnosti školy již před nástupem dítěte do nemocnice. Rodiče se tak o působení pedagogů často dozvídají až v průběhu hospitalizace. Vhodně se však učitelky (zejména mateřské školy) snaží do činností zapojovat rodiče, kteří pobývají s dětmi na odděleních, poskytují jim odborné rady i náměty pro práci s dětmi. Pokud je pobyt žáka základní školy dlouhodobý, učitelka zasílá informativní zprávu kmenové škole. V péči o děti všichni pedagogové úzce spolupracují s lékaři i zdravotním personálem.

Úroveň organizování je průměrná. Zjištěné nedostatky se týkaly zejména promyšlenosti využití a rozložení přímé práce s dětmi a žáky.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy má mezi pedagogy přirozenou autoritu. Využívá zkušeností obou bývalých ředitelek z mateřské i základní školy. Nechává jim pro plánování i organizaci výchovně-vzdělávací činnosti dostatečný prostor, problematiku související s řízením těchto tříd řeší operativně. Ve škole je bohatá odborná knihovna pro učitele, účast na dalším vzdělávání je volena dle výběru učitelů a potřeb školy. Pro studující učitelku vedení školy vytváří dobré podmínky. Pravidelné hodnocení zaměstnanců ředitelka provádí pouze jako podklad pro diferencované přidělování nadtarifních složek platu.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky vychází z ročního plánu kontrolní a hospitační činnosti. Ten je rozčleněn do tří oddílů s jasně a kompetentně stanovenými cíli, které korespondují s úkoly ročního plánu školy. V současné době je kontrola zaměřena pouze na dokumentaci a kontrolu

pracoviště, hospitace při výuce neproběhly.

Celkově je kontrolní činnost na průměrné úrovni.

Hodnocení kvality řízení

V řízení tříd základní a mateřské školy byly zjištěny některé rezervy týkající se jejich začlenění do systému speciální školy. Souvisejí však s nedávným sloučením se zvláštní školou a nejsou zásadního charakteru. Vedení školy mělo k jejich řešení zatím malý časový prostor. Organizace přímé práce s dětmi a žáky není dostatečně efektivně stanovena s ohledem na léčebný režim a počty žáků v průběhu školního roku.

Řízení tříd základní a mateřské školy při nemocnici má průměrnou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Zhodnocení přijatých opatření ze závěrů inspekce na zvláštní škole realizované ve dnech 2.-4. února 1999 č.j. 122 54/99-05062

- **prostorové podmínky ve školní družině**

Prostorové podmínky ve školní družině se zlepšily. Je využívána i přilehlá chodba jako herna a další místnost pro relaxaci dětí.

- **překrývání vychovatelek po celou dobu provozu**

Po celou dobu provozu je ve školní družině ještě pomocný vychovatel jako asistent. Bezpečnost dětí je zajištěna.

Ředitelka školy přijala dostatečná opatření a podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině se zlepšily.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 23763/200-21 ze dne 22. 8. 2000, Rozhodnutí o vyřazení ze sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 23761/200-21, č.j. 23762/200-21 ze dne 22. 8. 2000 ,
- statut školy, zřizovací listinu školy č.j. 3/8/00 ze dne 7. 8. 2000,
- koncepce ZŠ, MŠ, pracovní plán ZŠ, MŠ, plán kontrolní činnosti,
- osobní záznamy, výkaz o počtu žactva tříd školy, evidence docházky v MŠ,
- organizační řád, vnitřní řád, rozvrh hodin, uspořádání dne v MŠ,.
- plány výchovné práce MŠ, přehled výchovné práce,
- výroční zpráva školy za školní rok 1999-2000, mateřské školy za školní rok 1999-2000
- hospitační záznamy, podkladová inspekční dokumentace
- personální dokumentace pedagogů hospitovaných tříd
- záznamy z pedagogických rad

ZÁVĚR

Celkově je úroveň třídy mateřské a základní školy při nemocnici hodnocena jako velmi dobrá. Práce učitelek s dětmi pomáhá udržovat kontinuitu ve vzdělávání školních dětí a snižuje negativní dopad hospitalizace na psychické prožívání dětí předškolních. Některé nedostatky v řízení jsou důsledkem náhlého sloučení tří samostatných škol před začátkem letošního školního roku, v době inspekce nebyly ještě systémově propojeny.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu škola využívá v souladu s účelem přidělení.

Doporučení:

- organizaci výuky ve třídě základní školy na konci školního roku přehodnotit podle průměrného počtu žáků, ve třídě mateřské školy podle režimu nemocničního oddělení

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Věra Vojtová

... Věra Vojtová v. r. ....

Členové týmu

PaedDr. Hana Sedláčková

... Hana Sedláčková v. r. ...

V Brně dne 22. ledna 2001

Datum převzetí inspekční zprávy: ..... 5. února 2001 .....

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Rašková Olga

... Mgr. O. Rašková v. r. ....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-02-20	122087/01-11135
Zřizovatel:	dtto	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nejsou